

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР

Златко Атанасов

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

В

СУ „Отец Паисий“ с природо-математическа насоченост, гр. Кърджали

Училищната програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 9/10.09.2019 г., съгласуван е с обществения съвет към училището и е утвърдена със Заповед № РД-13-24/15.09.2020 г. на директора на училището

I. Общи положения

Настоящата програма е разработена на основание:

- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020)
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014-2020)
- Национална стратегия за младежта (2010-2020 г.)
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието
- Закон за предучилищното и училищното образование
- Закон за младежта
- Национална програма за развитие на Република България – България 2020

II. Основни принципи на програмата

- Всеки ученик има право на образование и трябва да има равен достъп до образованието
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус
- Различията между учениците са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми
- Възгледите и мнението на ученика трябва да бъдат взети предвид при неговото обучение, социализация и развитие в училище
- Ученикът следва да бъде стимулиран да участва активно в образователния процес
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване на всеки ученик в учебния процес

III. Цели на програмата

1. Главна цел

Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище.

2. Подцели

2.1. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност

2.2. Създаване на положителни нагласи към учебния процес

3. Индикатори за изпълнение на целите и подцелите на програмата

3.1. Намаляване броя на извинените и неизвинени отсъствия

3.2. Повишаване успеха на застрашените ученици

3.3. Участие в проектни дейности и извънкласни и извънучилищни форми

IV. Целева група

Всички ученици до 18 възраст, които са в риск от „отпадане от училище“ преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

V. Анализ на причините за отпадане на ученици и планирани конкретни мерки за въздействие

Анализът на данните за броя на допуснатите от учениците отсъствия за предходната учебната година.

Причините, водещи до отпадането на учениците от училище са няколко типа, които обуславят и рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане.

Най-често срещани причини в гимназията са:

- Семейни – небрежно или занемарено отношение на родителя към детето, напрежение и конфликти в семейството, непълни семейства, отрицателно въздействие на семейната среда
- Образователни – слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище, затруднения при усвояването на учебния материал и в следствие на това – слаб успех; наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др.;
- Икономически – затруднен достъп до образование поради ниски социални доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве;
- Голям брой извинени и неизвинени отсъствия;
- Етнокултурни причини – неприемане на образованието като ценност; ранното встъпване в брак и др.;
- Психологически причини – неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение от натрупания училищен опит и др.;
- Институционални причини – недостатъчна координираност между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище и др.;
- Причини, свързани със здравния статус – в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища.
- Недостатъчно ефективно взаимодействие училище – родители

VI. Визия на училището по отношение на отпадането

Визията на гимназията е чрез съвременно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение нашите ученици, които да получат възможност за:

- придобиване на пълноценни знания, умения и компетентности
- изграждане като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество
- развитие на творческите си заложби и способности
- изграждане на умения и навици за здравословен начин на живот
- участие и възпитание в областта на културата и спорта

VII. Силни страни за справяне с отпадането на ученици

- Квалифицирани учители
- Използване на интерактивни на обучение
- Извънкласни дейности
- Възможности за изява на всеки ученик
- Създаване на позитивна атмосфера в училищното общуване
- Добра материална база
- Работа по проекти
- Използване на училищната библиотека

VIII. Възможности за подобряване работата на училището с цел превенция на ранното напускане на училище. Задачи:

1. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и за преждевременното им напускане на училището.
2. Търсене на съдействие от ангажираните с грижа за детето институции, близките на ученика, както и психологическа подкрепа, в случай на установяване на неблагоприятна приятелска среда на детето.
3. Установяване на ефективен диалог училище – външни институции, имащи отношение по проблема (фирми, предприятия, обществено уважавани личности, известни бизнесмени и др.) с цел мотивиране на застрашените от отпадане ученици да продължат образованието си.
4. Установяване на трайни и постоянни контакти с лични лекари с цел проверяване на медицинските документи, уточняващи причините за отсъствие на учениците.
5. Установяване контакти с дирекция „Социално подпомагане“ и ДА „Закрила на детето“ при казуси, касаещи деца в риск от отпадане.
6. Работа в екип на класните ръководители, педагогически съветник и членовете на училищния ученически съвет за мотивиране на застрашените от отпадане ученици за включването им в избрани от тях форми.
7. Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, работа на училищното настоятелство с родители на застрашени от отпадане ученици.
8. Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна квалификация, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане.
9. Продължаване на училищната политика чрез разработени правила за отпускане на стипендии за насърчаване повишаването на образователните резултати.
10. Прилагане на формиращото оценяване и постоянно даване на обратна връзка за преодоляване на страха от оценяване и изпитване.
11. Популяризиране на добри училищни практики за подпомагане превенцията на отпадането.

IX. Дейности по изпълнението на задачите

1. Разработване на информационен регистър на застрашените от отпадане ученици по информация, подадена от класните ръководители.

Срок: мес. октомври

Отг.: ЗДУД

2. Ежегодно актуализиране на регистъра на застрашените от отпадане ученици.

Срок: мес. октомври

Отг.: ЗДУД

3. Актуализиране на дейностите за контрол на отсъствията на учениците от учебни занятия и изготвяне на механизъм за предоставяне на подкрепа за личностно развитие (Приложение №1, Приложение №2)

Срок: мес. октомври
Отг.: координатор/
педагогически съветник/
ЗДУД

4. Изготвяне, утвърждаване и оповестяване на график за консултации на ученици по всички учебни предмети

Срок: мес. септември
Отг.: ЗДУД

5. Ежедневно и коректно отразяване на отсъствията в учебните часове.

Срок: постоянен
Отг.: учители по предмети

6. Осъществяване на постоянен и ефективен контрол върху отбелязване и оформяне на отсъствията.

Срок: постоянен
Отг.: ЗДУД

7. Оказване на консултативна подкрепа на родители, които имат проблемна комуникацията с децата си.

Срок: постоянен
Отг.: класни ръководители/
педагогически съветник

8. Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности.

Срок: мес. септември
Отг.: класни ръководители/
педагогически съветник

9. Сформиране на нови групи по извънкласни дейности в зависимост от желанията.

Срок: мес. септември
Отг.: класни ръководители

10. Развитие уменията на учителите за работа с ученици със специални образователни потребности чрез участие в квалификационни курсове.

Срок: постоянен
Отг.: директор

11. Популяризиране на добри практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в мерки за предотвратяване на преждевременното напускане на училище.

Срок: постоянен
Отг.: директор

Приложение №1

Механизъм за предоставяне на подкрепа за личностно развитие

I. Данни за ученика

Трите имена на детето или ученика:

Дата на раждане:

Възраст:

Група/клас:

Форма на обучение:

Имена, адрес, телефон на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето:

Родител/и

град Кърджали,

телефон за контакти:

2. Цели на допълнителната подкрепа

Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда.

Подобряване на качеството на основните познавателни процеси – мислене, памет, внимание.

Постигане на развитие в емоционалната сфера – разпознаване на собствените емоции и тези на другите хора.

Изграждане на устойчиви поведенчески модели.

Формиране на адекватна самооценка.

3. Задачи на допълнителната подкрепа

3.1. Стимулиране на увереност в собствените сили и възможности;

3.2. Мотивиране за по-добри постижения в учебната дейност;

3.3. Подпомагане на процеса на изграждане на представа за собствената си личност – опознаване на своите силни и слаби страни и статуса си в групата;

3.4. Повишаване на интереса към участие в извънкласни дейности.

4. Вид на допълнителната подкрепа

Видът подкрепа е по чл.187, ал.1, т.1 („работа с дете и ученик по конкретен случай“) и чл. 187, ал.2, т.2 („в риск“) ЗПУО.

5. Описание на възможностите на ученичката:

5.1. Силни страни. Потенциал на ученичката за включване в образователния процес;

Учени/кът/чката обича

Увлича се по

5.2.Области, в които ученичката среща затруднения в образователния процес:

Среща затруднения по учебния предмет

Работа, насочена към подобряване качествата на вниманието – концентрация, устойчивост, способност за превключване.

5.3. Социални умения. Взаимоотношения с другите. Възможности за самооценка.

- контакти,
- приятелски кръг сред съучениците си,
- изградена култура на поведение
- зачитане авторитети на учители и по-възрастни (зачита/не)
- регистрирани прояви на агресивно поведение (няма/има)
- участия в общи дейности на класа/училището
- налагане на лично мнение и отстояване на позициите си
- с каква самооценка

6. Срок за предоставяне на допълнителна подкрепа - 2020/2021 учебна година

7. Възпитателни цели:

Развитие на способност за вникване в мотивите на поведението.

Добиване на по-голяма увереност.

Осъзнаване и изразяване на собствените емоции и установяване на психо-емоционална зрялост.

Снижаване нивото на тревожност.

8. Очаквани резултати:

Съзнателно изпълнение на възложените задачи.

Формиране на умения за концентрация при индивидуална и групова работа.

Подобрени комуникативни умения.

Снижена тревожност.

Формиране на умения за овладяване на емоциите.

9. Методи и средства за постигане на целите:

Осъществяване на подходящо психолого-педагогическо въздействие и използване на адекватни методи и похвати, насочени към подпомагане и повишаване на:

- развитие на адекватни социални умения;
- намиране на решение за поставените проблеми;
- определяне на причините за дадено събитие;
- разбиране на собственото поведение и това на другите;
- приемане на различни роли и правила за комуникация;
- усвояване на стратегии за справяне при стресови и кризисни ситуации;
- усвояване на асертивни модели за поведение (Асертивността е форма на поведение, при която се демонстрира твоего самоуважение и уважението ти към другите. Тя се основава на философията за личната отговорност и съзнанието за правата на другите хора)

10. Седмична честота на осъществяване на дейностите за допълнителна подкрепа:

Ежеседмични срещи, разговори, беседи и консултации с ученичката.

11. Описание на екипната работа:

11.1. Роля и отговорности на педагогическите специалисти при предоставянето на допълнителна подкрепа

11.1.1. Класен ръководител и педагогически съветници;
Индивидуален подход при провеждане на ежеседмични консултации с ученичката.

11.1.2. Психолог;
Извършва оценка на характеровите и поведенчески прояви. Оценка на когнитивните умения на ученика.

12. Роля и отговорности на родителя:

Родителите полагат грижи, следвайки насоките, дадени от педагогическите специалисти и клиничния психолог за работа в домашна среда. Редовно се осведомяват за успеваемостта на детето и процеса на работа за справяне с проблемите.

13. Описание на необходимите ресурси за допълнителна подкрепа и за ефективен преход между институциите или между отделните етапи и степени на образование и на координацията на работата с децата и учениците, които получават допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Класен ръководител, учители по предмети, педагогически съветници работят с ученичката. Екипът за личностно развитие е в непрекъсната връзка с учителите и обменя информация, касаеща ученичката.

Периодично по график, на заседание на Екипа за личностно развитие се отчита резултат от постигнатия напредък.

Проявена загриженост от родителите и отзоваване от тяхна страна при нужда.

Дата:

Екип за подкрепа за личностно развитие в СУ „ Отец Паисий“, град Кърджали

Председател:

(име, фамилия, длъжност) – класен ръководител :
(подпис)

Членове:

1. – педагогически съветник:

2. – педагогически съветник:

3. (– клиничен психолог:)

Родител/и: имена

(подпис)

Приложение №2

ПРОТОКОЛ

№/.....

Днес, година в СУ „Отец Паисий“ с природо-математическа насоченост, гр. Кърджали се проведе среща за екипна работа на координатора и педагогически специалисти с цел установяване на необходимост от предоставяне на подкрепа за личностно развитие на учениците от клас за учебната/..... година

В екипната работа участваха:

1. – координатор
2. – учител в клас
3. – учител в клас
4. – психолог/педагогически съветник
5. – логопед и/или др.

Срещата протече с:

Обсъждане и анализиране на постъпила в институцията информация с Вх. № г. и проведени наблюдения във връзка с обучението, развитието и участието в образователния процес на учениците:

1.
2.
3.

Целта на срещата е да се идентифицират потребностите от предоставянето на обща подкрепа за личностно развитие или насочване към извършване на оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

След извършеното обсъждане и при отчитане становищата на участвалите в екипната работа специалисти, **координаторът формулира решение**, както следва:

1. За (*Име, презиме и фамилия*), ученик от клас е допустимо да се организира предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие по чл. 15, т. 10 от Наредбата за приобщаващото образование – дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.
2. За (*Име, презиме и фамилия*), ученик от клас е допустимо да се организира предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие по чл. 15, т. 12 от Наредбата за приобщаващото образование – логопедична работа.
3. За (*Име, презиме и фамилия*), ученик от клас е допустимо да се организира предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие по чл. 15, т. от Наредбата за приобщаващото образование –
4. За (*Име, презиме и фамилия*), ученик от клас е допустимо да бъде насочен за оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на **допълнителна подкрепа за личностно развитие** по чл., т. от Наредбата за приобщаващото образование –, като се предприемат съответните действия.

Координатор: (*Име, презиме и фамилия; подпис*)